

1. "ఆంధ్రప్రదేశ్ తన అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులకు ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వ రుణంపై ఆధారపడటం పెరుగుతోంది. ఈ వ్యూహం యొక్క ప్రయోజనాలు మరియు అప్రయోజనాలను చర్చించండి మరియు రాష్ట్ర రుణ భారం యొక్క దీర్ఘకాలిక స్థిరత్వాన్ని విశ్లేషించండి. ప్రభుత్వ రుణాన్ని మరింత సమర్థవంతంగా నిర్వహించడానికి ఏ చర్యలు తీసుకోవచ్చు?"

ప్రభుత్వ రుణం అంటే ప్రభుత్వం తన రుణదాతలకు చెల్లించాల్సిన మొత్తం డబ్బు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం రూ. 9,74,556 లక్షల కోట్ల అప్పును భరించింది. అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులకు ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ రుణంపై పెరుగుతున్న ఆధారపడటం వల్ల ప్రయోజనాలు మరియు అప్రయోజనాలు రెండింటితో కూడిన సంక్లిష్ట దృశ్యం కనిపిస్తుంది.

ప్రభుత్వ రుణ-ఆర్థిక అభివృద్ధి యొక్క ప్రయోజనాలు:

1. **మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి:** అరువుగా తీసుకున్న నిధులు రాష్ట్రానికి రోడ్లు, ఓడరేవులు మరియు విద్యుత్ సౌకర్యాలు వంటి ముఖ్యమైన మౌలిక సదుపాయాల ప్రాజెక్టులలో పెట్టుబడి పెట్టడానికి వీలు కల్పిస్తాయి, ఇవి ఆర్థిక వృద్ధిని ప్రేరేపించగలవు మరియు ప్రైవేట్ పెట్టుబడులను ఆకర్షించగలవు.

2. **సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు:** ఆరోగ్యం, విద్య మరియు జీవనోపాధిని మెరుగుపరచడం లక్ష్యంగా NTR ఆరోగ్య శ్రీ, తల్లికి వందనం, అన్నదాత సుభీభవ వంటి సామాజిక సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేయడానికి ప్రజా రుణం అనుమతిస్తుంది, తద్వారా నివాసితుల జీవన నాణ్యతను మెరుగుపరుస్తుంది.

3. **ఆర్థిక ఉద్దీపన:** ఆర్థిక మాంద్యం లేదా ప్రకృతి వైపరీత్యాల వంటి ఊహించని సవాళ్ల సమయాల్లో, ప్రభుత్వ రుణాలు ఆర్థిక కార్యకలాపాలను పునరుద్ధరించడానికి మరియు ప్రభావిత సమాజాలకు మద్దతు ఇవ్వడానికి అవసరమైన ఉద్దీపనను అందించగలవు.

ప్రభుత్వ రుణం పెరగడం వల్ల కలిగే నష్టాలు:

1. **రుణ సేవల భారం:** రాష్ట్ర ఆదాయంలో గణనీయమైన భాగం ప్రస్తుత రుణాన్ని తీర్చడానికి కేటాయించబడుతుంది. 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఈ అవసరం ఉంటుందని అంచనా వేయబడింది. రుణ సేవలకు 46,633 కోట్లు కేటాయించారు, ఇది ఇతర అభివృద్ధి అవసరాలకు అందుబాటులో ఉన్న నిధులను పరిమితం చేసే గణనీయమైన ఆర్థిక నిబద్ధతను సూచిస్తుంది.

2. **ఆర్థిక అసమతుల్యత:** ఆదాయ వృద్ధి లేకుండా నిరంతర రుణాలు తీసుకోవడం ఆర్థిక లోటుకు దారితీస్తుంది, దీని ఫలితంగా కొత్త రుణాలు కొత్త ప్రాజెక్టులకు నిధులు సమకూర్చడం కంటే ఉన్న అప్పులను తిరిగి చెల్లించడానికి ప్రధానంగా ఉపయోగించబడే పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చు.

3. **క్రెడిట్ రేటింగ్ చిక్కులు:** రుణ స్థాయిలు పెరగడం రాష్ట్ర క్రెడిట్ రేటింగ్‌ను ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేస్తుంది, భవిష్యత్తులో రుణాలు మరింత ఖరీదైనవిగా మారతాయి మరియు అదనపు నిధుల లభ్యతను పరిమితం చేస్తాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రుణ భారం యొక్క దీర్ఘకాలిక స్థిరత్వం:

- ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ రుణం స్థిరత్వం పెరుగుతున్న ఆందోళన కలిగిస్తుంది. 2018-19 మరియు 2022-23 మధ్య, ప్రభుత్వ రుణం సగటున 16.5% రేటుతో పెరిగింది.

- ముఖ్యంగా, రాష్ట్ర సొంత పన్ను ఆదాయం అదే కాలంలో -6% సమ్మేళనం వార్షిక వృద్ధి రేటు (CAGR)ను అనుభవించింది, ఇది తగ్గుదలను సూచిస్తుంది.
- అదనంగా, రెవెన్యూ రసీదులలో నిబద్ధత కలిగిన ఖర్చులు 2018-19లో 57.5% నుండి 2022-23లో 64.6%కి పెరిగాయి. ఈ ధోరణులు రాష్ట్ర ఆదాయంలో గణనీయమైన భాగాన్ని తప్పనిసరి ఖర్చుల ద్వారా వినియోగిస్తున్నాయని, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు పరిమిత ఆర్థిక స్థలాన్ని వదిలివేస్తున్నాయని సూచిస్తున్నాయి.
- ఇంకా, నీతి ఆయోగ్ నివేదిక 2022-23 ఆర్థిక సంవత్సరానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రుణ స్థిరత్వం సున్నాకి చేరుకుందని తెలియచేసింది, దీని అర్థం రాష్ట్రం తన రుణ బాధ్యతలను తీర్చడంలో ఇబ్బంది పడుతోంది.

ఈ పరిస్థితి క్రెడిట్ రేటింగ్ లలో సంభావ్య తగ్గింపులకు దారితీయవచ్చు, ఆర్థిక సవాళ్లను మరింత తీవ్రతరం చేస్తుంది.

ప్రభావవంతమైన ప్రభుత్వ రుణ నిర్వహణ కోసం చర్యలు:

1. ఆదాయ ఉత్పత్తిని మెరుగుపరచడం: రాష్ట్రం తన పన్ను ఆదారాన్ని విస్తృతం చేసుకోవడం మరియు సొంత పన్ను ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడానికి పన్ను వసూలు సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడంపై దృష్టి పెట్టాలి. ఇందులో మెరుగైన సమ్మతి కోసం సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించడం మరియు కొత్త ఆదాయ మార్గాలను అన్వేషించడం వంటివి ఉండవచ్చు. ఉదాహరణకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శుక్రవారం (ఫిబ్రవరి 28, 2025) 2025-26 ఆర్థిక సంవత్సరానికి మొత్తం వ్యయంతో వార్షిక బడ్జెట్ ను సమర్పించింది. ఇందులో, రెవెన్యూ వ్యయం అంచనా వేయబడింది.

2. వ్యయ హేతుబద్ధీకరణ: అసమర్థతలను గుర్తించడానికి మరియు తొలగించడానికి ప్రస్తుత వ్యయాలను క్షుణ్ణంగా సమీక్షించడం వలన ప్రాధాన్యతా రంగాలకు వనరులను తిరిగి కేటాయించడంలో సహాయపడుతుంది.

పనితీరు ఆధారిత బడ్జెట్ ను అమలు చేయడం వల్ల నిధులు సమర్థవంతంగా ఉపయోగించబడుతున్నాయని నిర్ధారించుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు, ఆదాయ వ్యయం అంచనా వేయబడింది.

3. అధిక-ప్రభావ ప్రాజెక్టులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం: అధిక ఆర్థిక రాబడి ఉన్న ప్రాజెక్టులకు అరువుగా తీసుకున్న నిధులను కేటాయించడం వల్ల రాష్ట్రం తన రుణాన్ని తీర్చుకునే సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది. గణనీయమైన దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలను అందించే ప్రాజెక్టులను ఎంచుకోవడానికి కఠినమైన వ్యయ-ప్రయోజన విశ్లేషణలు నిర్వహించాలి. ఉదాహరణకు, బడ్జెట్ కేటాయించాలని ప్రతిపాదిస్తుంది ₹2025-26 సంవత్సరానికి ఆరోగ్య, వైద్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖకు 19,264 కోట్లు, మరియు అమరావతి ప్రాజెక్టును భారీ స్థాయిలో ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని ఆర్థిక మంత్రి చెప్పారు. అమరావతి ప్రాజెక్టుకు 6,000 కోట్లు కేటాయింపుగా చూపబడింది.

4. ఆర్థిక బాధ్యత చట్టాన్ని బలోపేతం చేయడం: ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక బాధ్యత మరియు బడ్జెట్ నిర్వహణ (FRBM) చట్టాన్ని పునఃపరిశీలించి బలోపేతం చేయడం వలన ఆర్థిక క్రమశిక్షణకు ఒక నిర్మాణాత్మక చట్టాన్ని అందించవచ్చు, లోటు మరియు రుణ స్థాయిలకు స్పష్టమైన లక్ష్యాలను నిర్దేశించవచ్చు. ఉదాహరణకు, 2024-25 సంవత్సరానికి ఆర్థిక లోటు GSDPలో 4.2% (రూ. 68,743 కోట్లు)గా లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు, ఇది 2023-24లో సవరించిన అంచనా దశలో GSDPలో 4.3%గా ఉంది.

5. ప్రభుత్వ-ఫ్రైవేట్ భాగస్వామ్యాలను (PPPలు) అన్వేషించడం: PPPల ద్వారా మౌలిక సదుపాయాలు మరియు సేవల పంపిణీలో ఫ్రైవేట్ రంగాన్ని నిమగ్నం చేయడం వలన రాష్ట్రంపై తక్షణ ఆర్థిక భారాన్ని తగ్గించవచ్చు మరియు అభివృద్ధి లక్ష్యాలను ముందుకు తీసుకెళ్లవచ్చు.

ప్రభుత్వ రుణం అభివృద్ధికి ఒక సాధనంగా ఉపయోగపడినప్పటికీ, దీర్ఘకాలిక ఆర్థిక స్థిరత్వాన్ని నిర్ధారించడానికి దాని వివేకవంతమైన నిర్వహణ చాలా కీలకం. ఆంధ్రప్రదేశ్ సమతుల్య విధానాన్ని అవలంబించాలి, ఆదాయాన్ని పెంచడం, ఖర్చులను హేతుబద్ధీకరించడం మరియు పెరుగుతున్న రుణ స్థాయిలతో సంబంధం ఉన్న నష్టాలను తగ్గించడానికి వ్యూహాత్మక పెట్టుబడులు పెట్టడంపై దృష్టి పెట్టాలి.

2. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అటవీ వనరుల స్థితిని, పర్యావరణ పరిరక్షణ మరియు జీవనోపాధిలో వాటి పాత్రను అంచనా వేయండి.

37,258 చదరపు కిలోమీటర్ల రికార్డెడ్ ఫారెస్ట్ ఏరియా (RFA) పరంగా రాష్ట్రం 8వ స్థానంలో ఉంది. రిజర్వ్ ఫారెస్ట్, రక్షిత ఫారెస్ట్ మరియు అన్‌క్లాస్డ్ ఫారెస్ట్ వరుసగా RFAలో 31,959 చదరపు కిలోమీటర్లు, 5,069 చదరపు కిలోమీటర్లు మరియు 230 చదరపు కిలోమీటర్లు ఉన్నాయి.

సానుకూల అంశాలు:

- **అటవీ విస్తీర్ణంలో ఇటీవలి పెరుగుదల:** ఫిబ్రవరి 2025 నాటికి, రాష్ట్రం 10 జిల్లాల్లో దాదాపు 95.59 చదరపు కిలోమీటర్ల అటవీ విస్తీర్ణం విస్తరించింది. ముఖ్యంగా, విజయనగరం మరియు SPSR నెల్లూరు జిల్లాలు వరుసగా 35.35 చదరపు కి.మీ మరియు 17.77 చదరపు కి.మీ.లతో అత్యధిక పెరుగుదలను నమోదు చేశాయి.
- **మడ అడవుల సంరక్షణ ప్రయత్నాలు:** ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో దాదాపు 3,188.74 హెక్టార్ల మడ అడవులు ఉన్నాయి, ఇవి తీరప్రాంత రక్షణ మరియు జీవవైవిధ్యంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి. ఉదాహరణకు, 2021 మరియు 2023 మధ్య, రాష్ట్రం 12.39 చదరపు కిలోమీటర్ల మడ అడవుల పెరుగుదలను అనుభవించింది, ఇది విజయవంతమైన పరిరక్షణ కార్యక్రమాలను ప్రతిబింబిస్తుంది.

సవాళ్లు / వైఫల్యాలు:

- **అడవులు మరియు చెట్ల విస్తీర్ణంలో తగ్గుదల:** ఇటీవలి లాభాలు ఉన్నప్పటికీ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అటవీ మరియు చెట్ల విస్తీర్ణం 2021లో 35,470.98 చదరపు కిలోమీటర్ల నుండి 2023 నాటికి 35,424.98 చదరపు కిలోమీటర్లకు తగ్గింది, దీని వలన 46 చదరపు కిలోమీటర్ల నష్టం సంభవించింది.
- **అటవీ నిర్మూలన ఆందోళనలు:** 2020లో, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 2.46 మిలియన్ హెక్టార్ల సహజ అడవులు ఉన్నాయి, ఇది దాని భూభాగంలో 15% ఆక్రమించింది. అయితే, రాష్ట్రం 6.67 వేల హెక్టార్ల సహజ అడవులను కోల్పోయింది, దీని ఫలితంగా 2.87 మిలియన్ టన్నుల CO2 ఉద్గారాలు వెలువడ్డాయి.

అటవీ వనరుల పాత్ర

పర్యావరణ పరిరక్షణలో:

1. **జీవవైవిధ్య పరిరక్షణ:** రాష్ట్రంలోని అడవులు, ముఖ్యంగా తూర్పు కనుమలు, జీవవైవిధ్యంతో సమృద్ధిగా ఉన్నాయి, అనేక స్థానిక వృక్ష మరియు జంతు జాతులకు ఆవాసాలుగా పనిచేస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు, కృష్ణ వన్యప్రాణుల అభయారణ్యం, కొల్లేర్ సరస్సు మరియు పులికాట్ సరస్సు.
2. **మడ అడవుల పర్యావరణ వ్యవస్థలు:** ఆంధ్రప్రదేశ్ దాదాపు 3,188.74 హెక్టార్ల మడ అడవులను కలిగి ఉంది, ఇవి తీరప్రాంత రక్షణలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి, కోత మరియు తీవ్రమైన వాతావరణ సంఘటనలకు వ్యతిరేకంగా సహజ అవరోధాలుగా పనిచేస్తాయి. ఉదాహరణకు, కోరింగ వన్యప్రాణుల అభయారణ్యం.

జీవనోపాధిలో:

1. కమ్యూనిటీ నిశ్చితార్థం: రాష్ట్రం జాతీయ అటవీకరణ కార్యక్రమాన్ని (NAP) అమలు చేసింది, ఇది గ్రామ స్థాయిలో ఉమ్మడి అటవీ నిర్వహణ కమిటీలకు (JFMCs) అధికారం ఇస్తుంది.

ఈ చొరవ అటవీ సంరక్షణ మరియు నిర్వహణలో సహజ భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది, స్థానిక జనాభాకు స్థిరమైన జీవనోపాధికి అవకాశాలను అందిస్తుంది. ఉదాహరణకు, TREE ఫౌండేషన్ యొక్క ప్రాథమిక దృష్టి సముద్ర సంరక్షణ. ఆలివ్ రిడ్లీ తాబేళ్లు భారతదేశంలోని తూర్పు తీరంలోని ఇసుక బీచ్ల వెంట గూడు కట్టుకుంటాయి మరియు హాక్స్బిల్ తాబేళ్లు మరియు ఆకుపచ్చ తాబేళ్లతో తమ ఆఫ్షోర్ ఆవాసాలను పంచుకుంటాయి. 1970ల నుండి, ఆలివ్ రిడ్లీల గూడు సంఖ్య 90% తగ్గింది.

2. ఉపాధి కల్పన: గ్రీన్ ఇండియా మిషన్ వంటి పథకాల కింద అటవీకరణ మరియు అటవీ పునరుద్ధరణ ప్రాజెక్టులు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉపాధి అవకాశాలను సృష్టిస్తాయి, పేదరిక నిర్మూలన మరియు ఆర్థికాభివృద్ధికి దోహదం చేస్తాయి. ఉదాహరణకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో, పెద్ద గ్రీన్ ఇండియా మిషన్ లో భాగమైన "ఆరోగ్యశ్రీ" పథకం, పెద్ద ఎత్తున అటవీకరణ మరియు అటవీకరణ ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించడం ద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గణనీయంగా ఉపాధిని సృష్టించింది, ముఖ్యంగా తూర్పు కనుమల ప్రాంతంలో, స్థానిక సమాజాలకు చెల్ల పెంపకం, నర్సరీకి అవకాశాలను అందిస్తుంది. నిర్వహణ మరియు అటవీ రక్షణ, తద్వారా ఈ ప్రాంతాలలో పేదరికం తగ్గింపు మరియు ఆర్థిక వృద్ధికి దోహదపడుతుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వివిధ పరిరక్షణ పథకాల ద్వారా విభిన్న పర్యావరణ వ్యవస్థ రక్షణపై దృష్టి పెడుతుంది. ముఖ్యమైన రంగాలలో అటవీ (ముఖ్యంగా ఎర్ర చందనం), వన్యప్రాణులు, తీరప్రాంత మరియు నీటి సంరక్షణ ఉన్నాయి. అటవీ అగ్ని నివారణ & నిర్వహణ, రెడ్ సాండర్స్ రక్షణ, నగరావనం పథకాలు మరియు గ్రీన్ ఇండియా మిషన్ మరియు మిషన్ అమృత్ సరోవర్ వంటి జాతీయ కార్యక్రమాలు పచ్చదనాన్ని పెంచడం మరియు సహజ వనరులను రక్షించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాయి.